

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
40-ik szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Választás a vármegyénél.

Részleges restauráció volt tegnap a vármegyénél, melynek autonómiája fölött oly régóta húzogatták már a halálharangot.

A választás aktusának folyama alatt s eredményének kihirdetése után egyes csoportok részéről hallani lehetett a stereotyp felsőhajtást: „Haj, nem így volt ez régen, más volt hajdan a közvélemény megnyilatkozása ilyenkor, főtisztviselők állításánál: tisztább, önérzetesebb, érdemre, képességre, szolgálati évekre inkább tekintő. Ma klikkek, családi és baráti kötelékek sulya és tömege meg egy-két primipulus paktuma szerint alakul a választások esélye. Bárcsak jönne is már hát az a közigazgatási államosítás!..“ stb. stb.

Ezekre a békétlenkedő kifakadásokra pedig sokan a más csoportbeliek közül higgadtan csak azt felelgettek, hogy: „Akár választás, akár kinevezés útján állittassanak is a tisztviselők: a közvélemény minden rétegét kivétel nélkül való teljes egészében megnyugtatóni soha sem lehet. Némely árnyalatok soha sem lesznek megelégedve a választás vagy kinevezés eredményével, és akár így, akár úgy dőljön a kocka, mindig lesznek egyesek, akik a protekciót, családi tekinteteket folyton felhánytorgatják, s tényleg a kinevezési rendszer életbeléptetésekor is csakugyan meg fog történni kétségen kívül, hogy a tisztviselői állások egynémelyikének betöltése elkedvelenedést szül és visszatetszést fog kelteni a nagyközönség körében, mert hiszen előttünk az élő példa, hogy a már régóta állami szervezet keretében fennálló némely hivatalok személyzetének kiválasztásánál is mennyi éktelen hiba történik, mennyi illetéktelen befolyás érvényesül. Így lesz az mindig, míg a világ lesz, mert gyarló az ember és bármennyire fényes elmék és bölcshetetségek alkotják is a törvényeket: sohasem

tökéletesekek azok egészen az emberi érdek és lét-fentartás, meg az erkölcsi világrend egymással való harcában. Viszont azt is el kell ismerni, hogy úgy a választási, mint a kinevezési rendszer mellett a legtöbb állás betöltése megfelel a helyi viszonyok és országos törvények kívánalmainak s amaz erkölcsi törvény követelményének, hogy a jobbnak, az érdemesebbnek győznie kell. És a magyarországi közvélemény általában hamarosan belenyugszik a választás vagy kinevezés eredményébe, mihelyest az nem abszolutisztikus, hanem alkotmányos uton történt. Egyes duzzogók, elégedetlenek, sőt érdemtellenül mellőzöttek mindig lesznek, de ezeknek is bele kell törődniök a helyzetbe, mert hiába, az is törvény a társadalmi és közéletben, hogy néha nem éppen a jobb, hanem az erősebb szokott győzni!..“

Körülbelül ilyen szavakkal ejtett véleményeket lehetett tegnap és lehet még sokáig hallani a vármegye székhelyén összegyűlt törvényhatósági bizottságok egyes csoportjának körében a tegnapi megejtett megyei főtisztviselői választások alkalmából, s e vélemények valóban hű tükröi az országszerte általános véleményingadozásnak, habozásnak, tépelődésnek a fölött, mi jobb, mi helyesebb, mi tökéletesebb hát: a régi autonóm vármegye a választási rendszer jogával, vagy az államosított közigazgatás kinevezett tisztviselőikkel?

És bizony-bizony igazuk van azoknak, akik azt állítják, hogy egyik rendszerben is, másikban is volt és van sok elismerésre méltó, sok consolidáló helyes tökéletes elv mellett — sok tökéletlenség is.

Nekünk, speciáliter Gömörvármegyének, a választási rendszer mellett is, nagy szerencsénk az, hogy közéletünk irányadó tényezői a központi és külső tisztviselők megválasztásánál mindig a közérdeket tekintik első és

fő szempont gyanánt s e szerint irányítják a közvéleményt is, a melynek megnyilatkozásába ha néha családi vagy egyéb szubjectív érzelmek hangjai is belevegyülnek, az csak természetes minden olyan társadalmi életben, a hol az egyéneket vérségi és egyéb kötelékek fűzik össze.

Ily megfontolással meglehetünk elégedve a tegnapi lezajlott választás eredményével, sőt bizony merjük állítani, hogy pl. az árvaszéki elnöki állás betöltése alkalmával egyhangulag megnyilatkozott közvélemény valóban az egész vármegye közönségének egyetemes bizalmát helyezte Szakall Vinczébe, akinek multja, egyénisége, képessége, képzettsége, munkakedve és munkaereje, eddigi szolgálati éveivel arányban álló érdemei, valamint a minden köztéren való sokoldalúsága teljes garantiát nyújtanak arra, hogy nemcsak az árvaszéki ressortban, hanem a közügyek más ágaiban is jártas, szakavatott és buzgó, lelkiismeretes férfiú nyerte el a közelmúltig általános meglegedés közt működött Török Bálint örökét.

A másik ujonnan választott főtisztviselő: Nagy Elemér még egészen fiatal ember és csak rövid ideje, hogy közszolgálatban van. Így nem csuda, ha ellenében sokan egy másik jelölt nevét is hangoztatták. S hogy ennek daczára egy hosszabb szolgálati multtal bíró érdemes közhivatalnok mellőzésével — illetve ennek önkéntes visszalépésével — a többség bizalma Nagy Elemért helyezte a roznói főszolgabírói székbe, az csak kétszeres kötelességet ró reá: új állásban való működésével utólagosan megnyerni és a maga részére hajlítani még azok véleményét is, a kik a választás alkalmával ellene pártot akartak tömöríteni, s elismertetni velük, hogy csakugyan érdemes erre a diszes állásra, melynek közigazgatásilag és nemzetiségileg épolynéhéz, mint fontos feladatait ügyesen, biztosan

T Á R C Z A.

Rozsnyó ünnepe.

Hervad a lomb, virág, az enyészet zord szele sivit át a fák száraz galyai között, a természet pihenni készül, hogy hosszú álma alatt erőt gyűjtson ahhoz a fényhez, ragyogáshoz, mely megújulására szükséges. Azon a gyönyörű vidéken, melyet a képzelet rózsálgatnak keresztelt, az öröktermészet utja megakadt egy napig, hogy nehány ölnyi területre visszavarázsolja a tavaszt s életre keltsse a szív legszentebb érzelmét: a halás visszalelékezést.

Egy férfiú emléksobrát állította föl a kegyelet Rozsnyón, ki, mint egyszerű kath. lelkész, egyik kezében a kereszttel, másikban a tollal hosszú, kilenczven évet meghaladó életpályája alatt felejthetetlen érdemeket szerzett ama lelkiismeretes szolgálatait által, melyeket egyháza s a magyar irodalom körül kifejtett. Szabó István kazári róm. kath. lelkész volt e derek férfiú, kinek Holló Barnabás által készített mellszobrát, a Szent István-társulat nemes támogatása mellett, vasárnap, e hó 24-ikén egyszerű, de annál nagyobb hatású ünnepély keretében leplezte le a roznói kath. egyházmegye papsága.

Szabó István, mint író, nem tartozott ama nagy hatású zsenik közé, kik minden tollvonásukkal egy-egy eszmét dobnak az emberiség piaczára; nem volt a koporsóból is kitörő lángész, ki gyújtó eszméivel korának vezérlő csillaga lesz. A 30—40-es évek politikai fákllyái, a meteoriként feltűnő Tompa, Petöfi, Arany elhomályosítottak minden olyan tehetséget, kit a népszerűség nem emelt a fellegek fölé s Szabó István úgy lelkészi hivatásánál, mint a lelkében élő ábrándjainál fogva azok közé

tartozott, kik zajtalan, de maradandó beesű munkásságuk által vélték hazájuknak a legnagyobb szolgálatot tenni, midőn a világtól elvonulva, a tiszta ideálok légkörében az örök szépek magyar földre való átültetését tekintették legfőbb hivatásuknak.

Az örök szépek gyökerei Hellász talajában fogamzóttak meg először. A fin de sieclnek minden öröklődése hiába való, mert a művelt lélekből soha sem fogja kitepni azt a tudatot, hogy az emberi szellem klasszikus műveltség nélkül nem emelkedik föl arra a magaslatra, melyre magasztos hivatásának betöltése ezéjából emelkednie kell. A villamosság örült rohanású szikrái, a dróton repülő gondolat, a szélviharral diadalmas harcot vívó léghajó bármily előkelő vívmányai is az emberi szellemnek: a klasszikai műveltség emelőiből szétáradó humanizmus nélkül hiányzik az a kapocs, mely az emberi társadalmat összetartja s a polgárokat hazafiakká, az egy nyelvet beszélő népek földjét hazává magasztosítja.

Ez volt a felfogása Szabó Istvánnak is, midőn kora ifjúságától kezdve, késő aggkoráig a lelkébe oltott nemes tehetségeket arra szentelte, hogy a magyar nemzet ifjúsága előtt feltárja ama forrásokat, melyekből a szép ideákért lelkesülő lélek szomját elolthassa.

Már 1834-ben kiadott egy anthológiát a görög költészet legszebb virágaiból. Ettől kezdve hosszú sorozata jelent meg ama munkáinak, melyeknek ezéjla a klasszikus kor örökbeesű alkotásainak magyar nyelvre való átültetése volt. Lefordította Aesopust, Isokrates beszédeit, Homerost, Apolloniust, Hesiodost, Lykurgost, Plutarchost, Demosthenest s e munkássága folytán tett szolgálatait által nevét emlékezetessé tette mindazok előtt, kik lelkökben a klasszikus görög irodalom e remek alkotásaival

szemben hódolatot éreznek. Az Odyssea fordítását a Magyar Tudományos Akadémia a legnagyobb magyarnak, Széchényi Istvánnak lelkes ajánlatára 1846-ban nagy díjjal tüntette ki.

Ezek azok az érdemek, melyeknek megkoszorúása ezéjából tolyó hó 24-én Rozsnyón az egyszerű, haláláig mindig nemes szegénységében élő osgyáni, később kazári plébános érzalakja köré sereglettek tisztelői, hogy a kegyelet és hála adóját leróják egy oly férfiú emléke iránt, ki a tudomány, költészet és humanizmus fákllyáját tartotta kezében egy hosszú életlen át.

Távol a realis élet zajától, az eszményiség légkörében élő férfiúnak apotheosisa volt e nap, mely úgy nemes tárgyánál, mint az ünnepély erkölcsi sikerének és értékének magas színvonalánál fogva, méltó a följegyzésre.

Az ünneplők sorában voltak a jeles férfiú pályatársai, a roznói kath. egyházmegye papjai, főgimnázium tanárai, tanuló ifjúsága, Hámos László vármegyénk főispánja, Rozsnyó város előkelő polgárai, a szoborállító Szent István-társulat képviselői: Dr. Kiss János és Kisfaludy A. Béla, továbbá Ponor Tewrewk Emil a Kisfaludy-társaság és Hegedüs István a Magy. Tud. Akadémia küldöttei. A rimaszombati főgimnáziumot Kerekes Dezső és Dr. Veres Samu, a losonezti Gresits Miksa és Burján János, a nrözei polg. iskolát Perjesi László képviselték.

A szobor leleplezése az előre megállapított program szerint folyt le. A főgimnáziumi énekhar által előadott Hymnusz után Dr. Margolies Ede egyetemi tanár a Szt.-István-társulat megbízásából gyönyörű emlékbeszédet mondott, melynek keretében lerajzolta a hosszú munkás élet pályafutását, kinek érez alakja itt az iskola falainak tövében a nemes munkára törekvő ifjúság előtt örök példaként fog állani. Kisfaludy A. Béla a Szent-

REISZ JÓZSEF

férfi és női divatáruháza

Rimaszombat, Deák-Ferencz-utca

Ajánl nagyon kedvező ár mellett női posztó-kabátokat és gallérokot, legujabb párisi női modell-kalapokat, férfi, női és gyermek Jäger-ing és nadrágokat, carlsbadi czipők, Pichler-féle kalapokat és gráci vadász-kabátokat, valamint minden sport-ezikket.

és sikeresen megoldani valóban sok képességet és rátermettséget igényelő hivatás.

Mi tehát Nagy Elemér ifju tetterejétől, ambíciójától és erélyétől sokat várunk, sokat kívánunk és bizton is reméljük, hogy működésének sikereivel a tegnapi választás önként visszavonuló kisebbségét rövid idő alatt is maga részére fogja hódítani.

Szívvel üdvözljük vármegyei közigazgatásunk új tisztviselőit s őszintén kívánunk nekik erőt, kitartást és teljes sikert működésükhöz.

Megyei közgyűlés.

Folyó hó 27-én folyt le az őszi rendes vármegyei közgyűlés, a melyen a megyebizottsági tagok szokatlan szép számban jelentek meg. Az érdeklődést fokozta ezúttal is a részleges restauráció, mert az árvaszéki elnöki, egy ülnöki, egy főszolgabírói, egy szolgabírói és egy árvaszéki jegyző állás volt betöltendő.

A megyebizottsági tagok sűrű sorai lelkes éljenzessel fogadták a belépő főispánt, aki szívvel és meleg szavakkal üdvözölte a szép számban egybegyűlt bizottsági tagokat.

Ezután *Bornemisza* László alispánnak szakszerűen egybeállított negyedévi jelentése került felolvasásra.

Az alispáni jelentés így szól:

Tekintetes vármegyei bizottsági közgyűlés!

A vármegyei közigazgatás legközelebb lefolyt negyedévi állapotáról van szerencsém rendszerinti tiszti jelentésem a következőkben tiszteletteljesen előterjeszteni.

Mult nyári közgyűlésünk idejéről oly különös esemény, mely a vármegyei közigazgatás rendes menetét megzavarta vagy éppen akadályozta volna, elő nem fordult.

A vármegyei tisztikar törvény szerinti kötelességének általában és a viszonyokhoz képest megfelelni igyekezett s a közigazgatási hatáskörébe utalt ügyek törvény szerinti elintézését nyertek.

A vármegyei tisztikarban ez idő alatt azon változás állott elő, hogy Török Bálint központi árvaszéki elnök, mint azt már mult közgyűlésünkben bejelentette, a nyugdíjkezelő választmánynak jogerőre emelkedett határozata alapján, folyó évi szeptember 1-től nyugdíjba helyeztetvén, a tényleges vármegyei tiszti kötelekől kilépett.

Érdemekben gazdag, hosszú tisztviselői pályáján becsületes munkásság által kipróbált, tapasztalt és szeretve tisztelt tagját, igaz barátját, őszinte sajnálattal látja távozni sorából, a vármegyei tisztikar s azon szívből fakadó bensőségteljes sajnálattal távozását, hogy érdeklődését közügyeink iránt továbbra is megtartsa, — hajlott koránál fogva maga által kívánt nyugalmazott állását testi és lelki erejének épségében még évek hosszú során élvezhesse!

Ugyancsak mult közgyűlésünkben bejelentett s méltán fogadott lemondása folytán, Mariássy Barna roznói járásbeli főszolgabíró tényleges vármegyei szolgálattól augusztus hó 1-én eltávozott s a főszolgabírói teendői időközben ellátását vármegyei főispánja ő méltósága által Tomory Géza tb. főszolgabíró helyettesítette. Ezen két tiszti állásnak törvényszerű választás utáni végleges betöltése jelen közgyűlésnek fogja feladatát képezni.

Mariássy István IV-ik aljegyző és Hevessy László szolgabíró tényleges önkéntes katonai szolgálatuk teljesítése végett folyó évi október hó 1-én bevonulván, — az egy évig tartó távol maradásuk idejére, szintén helyettesítésükre nézve ezen közgyűlésből tiszteletteljesen kérem az intézkedést.

A hivatalos tevékenység mérvének megítélésére általában, az ügyforgalom szolgáltatván lehelyesebb alapot, — tiszteletteljesen jelentem, hogy folyó hó 20-ig

István-társulat nevében átadta a szobrot gondozás céljából Heffler Konrád gimnáziumi igazgatónak. Mindketten nagyhatású beszéd kíséretében teljesítették a rájuk bízott szép funkciót. Ezután Komoróczy tornatanító díszmagyar ruhában elszavalta szépen megírt alkalmi ódáját, mely élénk tetszésben részesült. Végül Hegedűs István helyezte el az Akadémia koszorúját rendkívüli hatást keltő beszéd kíséretében, melyben megegyeztetve azt az itt-ott felmerülő gyanút, mintha az Akadémia a jeles hellenista elévülhetetlen érdemeit nem méltán volna eléggé azon oknál fogva, mert a kiváló férfiú élete vége felé szívvel-leléssel hite lett egykori mesterének, Horváth Istvánnak, kinek történelmi kutatásai az ábrándok világában tévelyegnek. A nagyhatású beszéd az intelligens közönséget meggyőzte arról, hogy az Akadémia Szabó Istvánban egyik legkitűnőbb tagját ünnepeli s hódolatának tolmácsolására is Hegedűs István személyében méltó egyént küldött ki.

Délben Dr. Ivánkovics János püspök negyven teretű ebédet adott, melyen a házigazda tisztelt a mulaszthatatlan hivatalos teendői folytán távol levő főpap helyett Szekeres kanonok, püspöki helynök vitte. Ez alkalommal egymást érték a szebbnél-szebb felköszöntők, melyeknek sorából felemlítjük a házigazda felköszöntőjét, ki igazi szívből jövő szavakkal üdvözölte összes vendégeit. Tewrewk Emil Rozsnó városára, Hámos László főispán Ivánkovics püspökre, Dr. Kiss János a roznói tanintézetek összes igazgatóira üritettek poharaikat Margolits ösztömi tanár szellemes felköszöntőben rajzolja a vármegyék jelenlegi hivatását, s midőn Hámos László főispánt élteti, a vendégek lelkesült éljenzése kíséretében kívánja, hogy sohse pusztuljon ki a fajtája azoknak a főispánoknak, kik a tudományok és művészetek ápolására is nagy súlyt tekintenek. Hámos főispán szép beszédben élteti a Szt. István-társulat, Kisfaludy-társaság és Akadémia képviselőit. Hegedűs István azt óhajtja, hogy Magyarország a boldogok szigete legyen. Sziklay polgármester Rozsnó város nevében üdvözli a szobor létrehozóit. Felköszöntőket mondottak még Komoróczy, — ki humoros hatású palócz dialectusban éltette főpásterát, Ivánkovics püspököt, Kisfaludy Béla, ki Csaplár Benedekről s a szobor alkotójáról Holló Barnabásról emlékezett meg, és Holló Mihály hevesmegyei plebános, ki a főispánra üritette poharát.

Az emelkedett hangulatban levő társaság a késő délutáni órákban ozlott szét.

bezárolag beérkezett hivatalomhoz 21428 közigazgatási, 71 elnöki, 1923 közigazgatási bizottsági, 542 erdészeti bizottsági, 201 kihágási s így összesen 24166 ügydarab.

Összehasonlítva az ügydarabok számát a mult évi ügy forgalommal, kitűnik, hogy ez évben az ügyforgalom ismét növekedett.

A vármegyei közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadásokról, valamint ezek fedezetére szolgáló bevételekről 1898-ik évre elkészített költségvetés, mely szerint a kiadás főösszege 81117 frt 50 kr., a fedezet 811.7 frt 50 kr. s így hiány és felesleg nélkül irányoztatik elő. Az állandó választmány beható tárgyalása után, ezen közgyűlésünknek fogja kiváló fontosságú tárgyat képezni.

Az építendő új vármegyei székház első pályadíjjal kitüntetett tervezetén, helyi viszonyainkhoz képest a bírálat szerint és a bizottság által is kívánt módosításokat Czizler Géza budapesti műépítész, a részletekre kiterjedő alaposan és észszerűségi tekintetből is, minden kívánalmakat kielégítőleg keresztül vezetvén, a kiküldött bizottság azokat beható alapos tárgyalás után elfogadván, azt végleges megállapítás végett véleményes jelentése kíséretében bemutatta. Ezzel összefüggőleg örömmel jelenthetem, hogy a vármegyei közgyűléstől nyert megbízás alapján, a tárgyalásokat megindítván, sikerült az új vármegyei székház elhelyezésére szolgáló Jellinek-féle beltelket törvényhatóságunk részére, a viszonyokhoz képest, előnyösnek tekinthető feltételek mellett, szabad kézből megvennem. A megkötött adásvételi szerződés jóváhagyása és eljárásomról szóló tiszteletteljes indokolt jelentésem a székház építési ügyének előkészítésére kiküldött bizottság jelentésével együtt mai közgyűlésünknek képezvén kiváló fontosságú tárgyat, bátor vagyok azt most előzőleg is, a tekintetes bizottsági közgyűlés becses figyelmébe ajánlani.

Utí ügyeinkre áttérve nem mulaszthatom el ez alkalommal sem annak felemlítését, hogy a vármegyei utadó *késedelmes beszolgáltatása* következtében, utí ügyeink rendes vezetése és kezelése sok nehézséggel van összekötve, s hogy a folyamatban levő munkálatok akadálytalan fentartása az által, hogy az érdem-bérek kiutalványozásánál az utí pénztár állásával a kellő arány megtartásuk s a munkálatok előhaladásához képest, mind e mellett — a vállalkozók esedékes követelése méltányos kielégítést találjon, körültekintő gondosságot igényel.

A folyó évben utadó fejében kivetett 92154 frt 94 kr., mult évről átjött tényleges hátralék 30422 frt 01 kr., s így összesen befizetendő volt 122576 frt 95 kr., ebből a mai napig befizetett 59361 frt 74 kr., hátralékban maradt 63215 frt 21 kr.

Ezen összegből hátralékban van:

A roznói járás 8131 frt 67 kr., a nagy-röcei járás 9265 frt 64 kr., a rimaszombati járás 11827 frt 63 kr., a rimaszécsi járás 11221 frt 08 kr., a tornallai járás 14295 frt 01 kr., a négy rendezett tanácsú város 8474 frt 18 kr.

Ezen gyakori szorgalmazás és legszigorubb közgyűlési intézkedés dacára is, még mindig fennálló tetemes hátralék, valódi okát azon általam már évek óta következetesen hangsúlyozott körülményben találja, hogy nagy számu kis községeinkben az előjárás *nem képes* azon szabályrendeletileg megállapított hivatalbeli kötelességének megfelelni, hogy a vármegyei utadót s általában a vármegyei pótdadókat idejében behajtva, nyilvántartsa és közvetlenül a vármegyei pénztárba beszolgáltatassa.

De másrészt a járásbeli főszolgabíráktól és városi polgármesterektől, a végrehajtási eljárás érdekében tett intézkedésekről, bekívánt hivatalos jelentések tartalmából sem meritheték, az idei kedvezőtlen termés eredmény mellett sem, tekintettel a vármegyei lakosságnak általános kielégítő vagyoni helyzetére, elfogadható indokot arra nézve, mely egész járasok vagy csak vidékek területére kiterjedőleg is, az utadó hátralék ily nagy mennyiségét igazolná vagy csak kimenthetné is.

Ebből kifolyólag teljes joggal védelmezhetem, hogy a végrehajtási eljárás minden hatósági intézkedés dacára is, sem kellő alapossgal sem kellő eréllyel nem fogatosítottat.

Az előzmények és előadottak alapján, oda terjed tiszteletteljes előterjesztésem, hogy a még hátralékba lévő összes utadónak behajtására nézve az egész vármegye területére kiterjedőleg a végrehajtási eljárást ez alkalomból elrendelni s ennek foganatba vételére járásbeli főszolgabírókat és polgármestereket személyes felelősség terhe alatt oly kötelezéssel utasítani méltóztatnék, hogy az utadó hátralékok, mint legkésőbbi határidőre, folyó évi december hó 20-ik napjára behajtassanak és a vármegyei pénztárba beszolgáltatassanak.

Ezen végrehajtási eljárás során az ideiglenesen bekövetkezett fizetésektelenség vagy elemi csapás következtében be nem hajtható hátralékok külön kimutatásban foglalva — *halasztás engedélyezésére*; — a teljesen behajthatatlan tartozások pedig indokolva szintén külön feltüntetve, a *leírás iránti* intézkedés végett hivatalomnak haladék nélkül bemutatassanak.

Végre ott, azon községekben, hol a központi nyilvántartási főkönyv adatai a főszolgabírói és a községi nyilvántartással össze nem egyeztethetők, arra nézve, hogy ezen községeket illetőleg az egész utadó elszámolását és tisztába hozatalát, a főszolgabíró elnöklete mellett, a járás székhelyén, a vármegyei számvétség egyik tagjának közbenjöttével és a vármegyei utí pénztár terhére leendő kiküldése mellett elrendelhessem, a felhatalmazást már most megadni méltóztatnék.

Csak ezen eljárás után lehet biztos reményem, hogy az utadó hátralékok teljesen rendeztetni s ez év végéig legnagyobb részben beszolgáltatni fognak s ezen eljárásban találom biztosítékát — járásbeli főszolgabíróink és városi polgármestereink méltán elvárható hivatalos buzgalma, tevékenysége és erélyes ellenőrködő felügyelete mellett — hogy jövőre már az utadó rendszeres beszolgáltatása legnagyobb részben idejében elérhető leend.

A vármegyei *betegpótlási-alap* kiadásainak fedezetére ez évben kivetett 13671 frt 82 kr., ebből eddig befolyt 9011 frt 33 kr., hátralékban maradt 4660 forint 49 kr.

Hazánk ezredéves fennállásának országos megünneplése alkalmából e célra megszavazott pótdadó ezimén ez évre kivetett 13671 frt 82 kr., ezen adóból eddig befizetett 8149 frt 13 kr., hátralékban maradt 5522 frt 69 kr.

A hátralékban maradt ezen pótdadó összeg behajtá-

sára nézve a szorgalmazó intézkedést saját hatáskörömben megtettem.

Nyári szabad időmet, a községek ügykezelésének és háztartási ügyeinek megvizsgálására is felhasználni óhajtván, körutamat július hó 29-én megkezdtem s július 30-án Rátkó nagyközségben a járás főszolgabírájának közreműködése mellett; — augusztus 2-án Nagy-Röcze r. t. városban és augusztus 3-án Jolsva r. t. városban foganatosítottam a vizsgálatot.

Ugy az ügy-, mint a pénztári kezelést alaposan megvizsgálván, nagyobb említésre méltó szabálytalanságot nem találtam, az észlelt és kisebb jelentőségű hiányok pótlására nézve pedig az intézkedést és utbaigazítást azonnal megtettem.

A folytonos kedvezőtlen esős idő miatt azonban a garamvölgyi községeknek célba vett hasonló megvizsgálását későbbi időre voltam kénytelen elhalasztani s ezt még ez őszön szándékozom foganatba venni.

A szerzett megbízható értesülések és hivatalos jelentések alapján örömmel jelenthetem, hogy a lakosság anyagi helyzete — a folyó évi termés kedvezőtlen eredménye és oly sok helyen előfordult elemi csapások dacára is — annyira kielégítő, hogy nagyobb területekre és egész vidékekre kiterjedő inséges állapot bekövetkezésétől nincs okunk tartani. Ezen — a viszonyokhoz képest — eléggé megnyugtató helyzet, a terményárak kedvező állása mellett, abban találja indokát, hogy a napszámos munkásnép a vármegye legnagyobb részében elegendő keresetet talál ugy fuvarozás, mint kézimunka által.

Előre láthatólag azonban egyes községekben szükség lesz nagyobb mérvben segélynyújtásra is, főleg pedig tavaszi vetőmag és ültetésre való burgonya beszerzésére is a jövő év október hó végéig, — a községek jólállásának biztosítása mellett az egyes birtokosoknak kölcsönképen leendő kiosztására.

Erről és minden inséges baj elhárításáról a kiküldött bizottság a legezlszerűbb módon gondoskodni fog és e részben előre is teljes megnyugvással biztosíthatom a tekintetes vármegyei közgyűlést, hogy a kiküldött bizottság és a vármegyei gazdasági egyesület készséges szives közreműködése mellett a kellő intézkedések idejében meg fognak történni.

Ennélfogva a bizottságnak már ez alkalommal beadott jelentésében a tekintetes vármegyei közgyűlés jóindulatu támogatásába ajánlom.

A személy- és vagyonbiztonság ez idő alatt a vármegye területén nagyobb mérvben meg nem zavartatott.

A közegészségi állapot — tekintettel arra, hogy járványos betegségek nagyobb területre kiterjedőleg fel nem léptek, kielégítőnek mondható.

A hasznos háziállatok egészségi állapotát, mennyiben a sertések között a sertésvész még mindég pusztítólag uralg és még ez idő szerint is 43 község van zár alatt, kedvezőnek nem mondhatom.

A szarvasmarhák között Füge, Dobóca, Lévár, Sínkfala és Harkács községekben uralgó felépett ragadós száj- és körömfájás teljesen megszűnt.

Oláhpatac községben két ló idült takonykórban találtván, kiirtatott.

A szükséges óv- és gyógyintézkedések foganatba vételét különben esetéről-esetre elrendeltem és a teljes szigorral leendő ellenőrködő felügyelet gyakorlata érdekében intézkedtem.

A vármegyei összes pénztárak és alapok kezelésének rendszerinti havi vizsgálata általam bizottságilag pontosan teljesítettvén, a kezelés minden pénztárban teljesen rendben, a készpénz felszámoltatván hiány és felesleg nélkül, a pénztári letétet képező takarékpénztári betétkönyvek és értékpapírosok, kötvények és egyéb értékek teljes rendben és hiány nélküli állapotban találtattak.

Végezve jelentésemet, az egyes vármegyei közérdekű ügyek tárgyalása alkalmával, előterjesztéseimet a tekintetes vármegyei bizottsági közgyűlés mindenkor tapasztalt méltányló becses figyelmébe és jóindulatába ajánlván, kiváló tisztelettel maradtam

Rimaszombathban, 1897. október hó 26-án

Bornemisza László, alispán.

A jelentés helyeslőleg tudomásul vétetett.

Majd *Bornemisza* László alispán szólalt fel az utadó rendezése végett, és ennek megjítése végett az utadó hátralékok felszámoltassanak s a behajthatók kitüntetve behajtatassanak, a behajthatatlanok pedig leirassanak, a költségek pedig nem lennének a községek terhére felvéve, hanem az utadó-alapból nyernének elszámolást.

Hámos László főispán ezután a választások megjítése végett a kandidáló-bizottság iránti intézkedésre hívja fel a közgyűlést, ami megtörténnén, a választás megjíttetett.

A kijelölő-bizottság tagjai voltak Hámos László főispán elnöklete alatt: gróf Serényi Béla, Kubinyi Aladár, Mariássy Andor, Bornemisza István, Szentiványi Árpád és Ruthényi Béla. A bizottság a pályázókat képesítettnek találta s így a közgyűlés egyhangulag, lelkesedéssel megválasztotta árvaszéki elnököt: *Szakall* Vinceze árvaszéki ülnököt, ennek helyére ülnökké: *Szelezky* Árpád árvaszéki jegyzőt. Helyettes árvaszéki elnöké, Török Bálint indítványára *Mariássy* Lászlót választották, jegyzővé pedig *Szelezky* helyére *Okolicsányi* Jánost. A roznói járás főszolgabírájává *Nagy* Elemér tornallai szolgabíró, ennek helyére pedig *Remenyik* Aladárt választották. Ezután a főispán kinevezte *Szentmiklóssy* Bélát és *Diászeghy* Zsigmondot tiszteletbeli főszolgabíróvá, *Béreczy* Kálmánt tiszteletbeli szolgabíróvá és dr. *Gaál* Gusztáv körorvost a tornallai járás tiszteletbeli járás-orvosává. Az új tisztviselők nyomban letették a hivatalos esküt, mely után *Szakall* Vinceze, az új árvaszéki elnök szép szavakkal köszöntö meg a belé helyezett bizalmat, melyet 17 évi becsületes munka jutalmául tekinthet.

A termet szufolóság megtöltő közönség már kifelé szállingózott, mikor az árvapénzek elhelyezéséről szóló intézkedést kezdték tárgyalni. Az újabb rendelkezés szerint ugyanis az adóhivatal ezután nem fogja kezelni az árvapénzeket, s így az áll. vál. azt javasolja, hogy az 50 frtot meg nem haladó árvapénzek 25000 forint erejéig a rimaszombati takarékpénztárba helyeztessenek el gyümölcsösztetés végett. *Bornemisza* László alispán — hangsúlyozva a teljes garanciát, melyet a széles körben ismert s kitűnő renommé-nak örvendő pénzüintézet nyújt — ajánlja elfogadásra az áll. vál. javaslatát, melyet a közgyűlés, *Szentiványi* Árpád és *Hámos* László hozzászólalása után — a törvény értelmében névszerinti szavazással — magáévá tett. Ellene nem volt senki.

A megyebizottsági tagok névjegyzékének összeállítására is napirendre került, s miután Rimaszombatban Török János elhunytával, Hanván Darvas Pál és Hangonyon György lemondásával a bizottsági tagi állás megüresedett, november hó 15-én e helyek betöltése választás útján fog megejtetni. A választás vezetésével Rimaszombatban: *Baksay István*, Hangonyon: *Stelkovich László* és Hanván: *Repeckzy Andor* bizott meg.

Tárgyalták még az új megyei székház építési ügyének előkészítésére kiküldött bizottság jelentését s a Jellinek-féle telek megvételére vonatkozó alispáni jelentést. A közgyűlés elfogadta az állandó választmány javaslatát, s első sorban ösztönös elismerését fejezi ki az alispánnak, ki az ügyet teljes odaadással karolta fel s abban sokat fáradozott, — jóváhagyta a közgyűlés a telek vételére vonatkozó szerződést, s elhatározta, hogy a belügyminiszterhez felterjesztést intéz a 100.000 forintnyi törlesztés költsön engedélyezése iránt, miután a megye közönsége újabb pótdával nem terhelhető. A székház építéséről különben lapunk más helyén emlékezünk meg, itt csak jelezzük, hogy az állandó választmány javaslatát a közgyűlés az alispán rövid felvilágosítása után szó nélkül magáévá tette azzal, hogy a megye országgyűlési képviselőiből, főispán és alispánból álló bizottság ezt az ügyet élénk figyelemmel fogja kísérni és a miniszteriumban annak mielőbbi elintézését szorgalmazni fogja.

A gyámoltak és gondnokoltak épületeinek tűzkár ellen való biztosítására kiadott belügyminiszteri rendelet került ezután tárgyalásra. A rendeletet — mely az árvaszéknél 22 év óta fennálló intézkedés: a tömeges biztosítás ellen szól — sérelmesnek találta a közgyűlés és elhatározta, hogy a biztosított intézetek szabad versenynek fentartása mellett az eddigi gyakorlat meghagyását fogja kérelmezni a miniszternél.

Ezután több közigazgatási ügy nyert elintézés, melyről azonban lapunk zárta miatt csupán jövő számunkban referálhatunk.

Hirek és vegyesek.

Ottó főherceg Gömörben. *Ottó főherceget* — illetékes helyről vett értesítés szerint — jövő hó elejére várják *Andrássy Géza* gróf betléri kastélyába. A főherceget — a ki most két év volt a gróf vendége Zemplénben és Gömörben — e nyáron megígérte a grófnak, hogy november hó 8-10-én újra részt vesz a medve és vaddisznó vadászatokon. A vadászatokat a szádvári és betléri uradalom erdőségeiben rendezik, a hol állandóan több medve és vaddisznó tartózkodik. Kíváncsok, hogy az idő is kedvezzen a vadászatnak, nem úgy mint két év előtt, a midőn a hirtelen beállott szakadó eső — és hóvihar csaknem eredménytelen tette azt.

Jótejkony főúr. *Andrássy Dénes* gróf a kassai felsőmagyarországi múzeumnak 5000 frtot adományozott.

Esküvő. *Löcherer Erzsikét*, özv. *Löcherer Tamásné* szép és művelt leányát f. hó 25-ikén vezette oltárhoz *Somogyi Miklós* bártfai szolgabíró. A polgári aktus után a róm. kath. templomban egyházi áldásban részesült a fiatal pár, mely szűk családi körben lefolyt áldomás után elutazott Bártfára. Zavartalan boldogság legyen osztályrészük.

Eljegyzés. *Sarlay Pál* tekintélyes ajnácskói földbirtokos leányát Irént eljegyezte báró *Glaubitx Alfonz*. A hozzánk beküldött jelentés így szól: Nagysarlói *Sarlay Pál* és neje ragályi *Halászy Fanny* örömmel jelentik leányuk nagysarlói *Sarlay Iréne* eljegyzését *Altengabeli báró Glaubitx Alfonz*, néhai *altengabeli báró Glaubitx Alfonz* és neje vajai és luskodi gróf *Vay Ilona* fiával. — Ajnácskó, 1897. október 16. — A völegény hasonló jelentésben közli eljegyzését. Állandó boldogság kísérje a jegyes párt!

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Csizy Miklós* nagyrőcei állami polgári és felsőbb kereskedelmi iskolai megbízott tanítót, a X-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába rendes tanítónak nevezte ki.

Jegyzőválasztás. *Lukovityén* folyó hó 26-án volt a jegyzőválasztás *Mariássy Gyula* szolgabíró vezetése mellett. *Szántó L.* választott meg; mint értesülünk, a választás ellen máris petícionáltak.

Műkedvelői előadás. A helybeli műkedvelőtársulat színi előadást tart, mely iránt városunk közönsége élénken érdeklődik. „A jó Fülöp” Csikynek a jóízű humorral megírt vígjátéka kerül színpadra. A fiatalok nagyban készül, a próbák folynak, s *Törköly József*, a színelőadások rendezésében kipróbált tehetség, ugyanez sokat fáradozik a darab betanításán. A szereplők, városunk aranyifjúságának lelkes tagjai, minden ambíciójukat abba helyezik, hogy az érdeklődő közönségnek élvezetes, szórakoztató estét szerezzenek. — Lapunk más helyén közöljük a színelőadás közönség figyelmét, hogy a jegyről idejekorán gondoskodják, mert hamarosan elkapkodják azokat. Az előadást táncmulatság követi.

Utibiztos vizsga. *Scholtz* kerületi főmérnök e napokban városunkban időzött és elnökölt az államépítészeti hivatalban megtartott utibiztos vizsgán. A jelölt *Liptay J.* es. és kir. őrmester a vizsgát sikeresen letette.

Kereskedelmi és iparkamarai tagok választása nemsokára napirendre kerül. Már Heves- és Borsodvármegyében megválasztották az 52 kamarai tagot, csupán Gömör megye van hátra 6 kereskedő és 6 iparos választásával. *Rimaszombatban* (rimaszombati és rimaszombati járás) 2 iparos és 2 kereskedő (eddig voltak: *Tibély Zs.*, *Weisz Károly*, *Hollósy József* és *Kovács Zsigmond*). *Rozsnyón* (rozsnói s tornallyai járás, *Dobsina város*) 3 kereskedőt és 3 iparost. *Jolsván* (nagyrőcei járással) 1 kereskedőt és 1 iparost választanak. — Ugy halljuk, hogy a jövő hét elején a választást megejtik.

Márczius idusa. Ez a címe annak a lelkes felhívásnak, melyet *Feszty Árpád* festőművész szabadságharcunk ötven éves fordulójának a küszöbén kibocsátott. A felhívás a nemzetnek szól és egy óriási népünnepegynek a rendezésére hívja fel az egész magyar népet nemzetiség és valláskülömbőség nélkül. A gyülekezés természetesen az ősi szokásnak megfelelőleg a *Rákoson* lenne, honnét azután hazánk minden részéből egy-egy csoport az illető vidék színes, változatos és festői vizeitében gyalog, szekéren vagy lóháton, a 48-as honvédek csoportjától kezdve a *Vérmezőn* tartana állomást. A felhí-

vás szerint ezen országgrázó menetnek főképpen a pusztuló népviseletre és a nemzetiségi kérdés megoldására volna jótékony hatása.

Lelkészek nyugdíjintézete. A magyarhoni ág. hitv. evangélikus egyházak ez évi egyetemes gyűlése a múlt héten Budapesten tartatván meg, bár a napi sajtó annak lefolyását elég részletesen ismertette, örömmel emlékszünk meg lapunkban is annak egy kimagasló s az evang. egyházak történetében korszakalkotó tárgyról, mely nem más, mint a nevezett egyházak papi nyugdíjintézetének megalkotása. E századok óta, a keservesen nélkülözött intézmény, mely humanus intenczióinal fogva a legtöbb hazai nyugdíjintézetet felülmúlja jótékonyágában, az egyetemes gyűlés határozata folytán már a jövő év elejétől életbe lép. Ezen áldásos intézmény bővebb ismertetése nem lehet feladatunk, de mulasztást követnénk el, ha szemben a fővárosi sajtó egyhangú elismerésével, itt, itthonban meg nem emlékeznénk azon férfiról, ki e nagyszabású mesterműnek a szó szoros értelmében megteremtője volt. *Glauf Pál* kishonti főesperes és helybeli ág. ev. lelkész e férfiu, ki azon megbízatásban részesült, hogy e nyugdíjintézetnek irányát és tervezését készítsse el, s a ki több, mint egy esztendői laudatlan becsüveléssel, előszóval és szorgalommal a jog matematika és humanizmus minden követelményének megfelelő, oly kitűnően sikerült s megdönthetetlenül indokolt javaslatot terjesztett az egyetemes gyűlés elé, hogy az egy betű módosítás nélkül azonnal törvényben emelte azt; a nagytudományú előadót kitüntető óváciában részesítette, neki jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott s őt az új intézmény ügyvezetésével megbízta.

Közigazgatási bejárás. A hisnyóvízi sodronypálya közigazgatási bejárása folyó hó 27-én — ma — megy végbe. A kir. államépítészeti hivatalt a bejárás *Bodor Armin* kir. mérnök képviseli.

A megyei székház építőbizottság működését e hó 23-án egyelőre befejezte, s elfogadta az új székház módosított tervezetét. Az átalakított tervezet kivétel, a székház építése 164000 fitra van előirányozva, s 65000 fitra állapított meg *Czigler* műépítész tiszteletdíja az építkezés vezetéséért. — A berendezéssel együtt 205000 fitra fog kerülni az új székház; erre van százötezer forintja a vármegyének, a hiányzó 100000 frtot ugy vélik megszerezhetőnek, hogy a minisztertől engedélyt kér a vármegye egy törlesztéses költsön felvételéhez s a mintegy 50000 fitnyai évi részletben való törlesztését vállalja magára. Valószínű, hogy a miniszter a megye kérését teljesíti, s akkor jövő tavasszal megkezdik a monumentális megyei székház felépítését. A régóta vajudó kérdés ilyen formában a vármegye újabb pótdával való megterhelése nélkül — igen helyesen — oldatnék meg. A város gyarapodának egy stilszerűen épült monumentális középülettel, az állam pedig, az esetleg bekövetkező államosítás esetén, egy már készenlevő, s 205000 fitros tulajdont képező épületet nyerne.

Jolsva városában mozgalom indult meg az iránt, hogy a város nagyközönségé alakítsák át. A mozgalom élén — mint halljuk — *Podraczy András* uradalmi erdőigazgató áll. Sajnálattal értesülünk e mozgalomról, mely Jolsva város visszafejlődéséről tesz tanúságot.

Tóth Ede sirjának megkoszorúzása. Megyénk hírneves szülöttjének *Tóth Ede*nek sirjára, a budapesti népszínház személyzete, abból az alkalomból, hogy a putnokvidéki életből merített színművét a „Falurossza”-t 150-dikszben adták elő, lefolyt héten koszorút helyeztek, miközben beszédet is tartottak és az énekkar gyászalt énekelte.

Vasuti menetrendünk megjavítása végett már lépéseket tett a közigazgatási bizottság. A kereskedelmi miniszterhez ugyanígy felterjesztett tett az iránt, hogy a délelőtti 10 óra után innen induló tehervonatához néhány személykoesi esatolását engedélyezze a miniszter. A kérelem elintézése elé élénk érdeklődéssel tekintünk, s megjegyezzük, hogy közlekedésünkön e csekély engedmény is sokat lendítene.

Tűz Feleden. Hétfőn folyó hó 25-ikén az esteli órákban óriási tüztény riasztotta meg a rimaszombati sétáló közönséget. Azt hitték, hogy egész Jánosi lánghan áll. Utólag kisélt, hogy a tűznek nagyobb volt a lángja mint a parazsa, mert Feleden a szénáskertben néhány gazdának a szalma kazla égett le. A jelek arra a gyanura engednek következtetni, hogy a tűz gyújtogatás következménye volt.

Jótejkonyozélu műkedvelői előadás.

A „rimaszombati műkedvelő-társulat” a Tompa-szobor javára Rimaszombatban, 1897. évi november hó 6-án (szombaton) a „Három Rózsa” nagytermében műkedvelői előadást rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség.

Szinre kerül:

A JÓ FÜLÖP.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Csiky Gergely.

Személyek:

Hernádi Fülöp	Dr. Csesznok Pál ur.
Góth Mátyás	Gazda Pál ur.
Matild } leányai	Törköly Margit k. a.
Klára }	Glauf Anna k. a.
Vathay Béla, Matild férje	Medveczky Gábor ur.
Ottli, Béla nővére	Rásky Etelka k. a.
Várdai Ottó	Kostyál Gyula ur.
Adél, neje	Institőrész Anna k. a.
Déri Andor	Vietórisz Sándor ur.
Adolf, inas	Körödy Jenő ur.
Maresa, szobaleány	Glauf Margit k. a.

Fürdői játékok. — Történik az első felvonás Góth nyaralójában a főváros közelében; a második Vathay Béla fővárosi lakásán; a harmadik egy hazai fürdőhelyen.

Kezdeté pont 8 órakor.

Helyárak: Oldalszék és körszék az 1—3. sorban 1 frt 50 kr. Körszék 4—8. sorban 1 frt. Zártszék 70 kr. Földszinti állóhely 50 kr. Deákjegy 30 kr. Karzat 20 kr. Jegyek előre válthatók özv. *Miskolczy Istvánné* főtéri czukrász üzletében.

Felülfizetések halás köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Az előadást táncmulatság követi.

Agarász-verseny. Az idei agarász-verseny iránt élénk érdeklődés tapasztalható. Ha az időjárás kedvezni fog, egy a verseny nagyon látogatott lesz. A találkozás folyó hó 29-én d. e. 1/2 10-kor a simoni-i malomhoz van kitűzve. Versenybírák: *Putnoky Mór*, *Hámos Aladár*, *Farkas Zoltán* és *Draskóczy László*; gyepvezér: *Repeckzy Andor*.

A Vasárnapi Újság mult heti számában szép cikkben emlékezik meg a bányászok és kohászok városunkban lefolyt kongresszusáról s közli az *Andrássy László* fényképész kitűnően sikerült csoportfelvételét is. A képre és az ügyesen irt közleményre felhívjuk olvasóink figyelmét. A kép kapható *Andrássynál* 3 frtért.

Általánosan tudott dolog, hogy mindennemű közhöz és tudóbajnál a csukamajolaj az egyedüli és biztos szer, melyet az orvosi kar különösen azóta kezd ismét a gyakorlatba bevenni, amióta *Zoltán Béla* fővárosi gyógyszerész, a már minden gyógyszerárban kapható, teljesen szag és íz nélküli *Zoltán-féle* csukamajolaj forgalomba hozta.

„Magyar Szalon”. Ez a ezimű folyóirat az abban megjelenő cikkek tárgya és tartalmánál fogva hasznos olvasmányát képezheti a tanuló ifjúságnak, s azt, mint ilyen a vallás és közoktatásügyi miniszter ur 2984. eln. sz. rendeletével az illetékes iskolai hatóságok figyelmébe ajánlotta. Tanácsos volna ezt a folyóiratot vármegyénk minden iskolái számára beszerezni s azokat időről-időre a tanulók között olvasás végett kiosztani.

A „Vasárnapi Lapok” minden heti száma megtartja azt a magas színvonalat, melyet ígért, melyről már többször tettünk említést tisztelet olvasóinknak. Most utólag felhívjuk rá a figyelmet. A „Vasárnapi Lapok” arra törekszik, hogy ez év karácsonyáig ne legyen művelt család, mely ne ismerné. Ha megismeri, bizonyára ösze is hasonlítja a többi hasonló természetű heti újságokkal. Ezt a versenyt ohajtja ez a minden ízében kitűnően szerkesztett képes heti lapunk. — E heti száma a következő tartalommal jelent meg: *Hazugságok*, költemény, *Szász Zoltántól*. — *Adorján báró* ismertetése, *Ábrányi Emil*től. — *Könyv és mosoly*, regény, *Beniczkyne Bajza Lenkétől*. — *A magyar királyi székváros*, *Divikittől*. — *A két Trilby*. — *Az elbűvölt hattyu* (képpel), költemény, *Rudnyánszky Gyulától*. — *Magyar Színház*, *Zboray Aladártól*. — *Mudrony Soma*, *Gelléry Mórtól*. — *„Adorján Báró”-ból*, *Prém Józseftől*. — *Ószi viharok*, *Lazzaronitól*. — *Különfélék*: *Színház*, irodalom, hymen, képtalány, vegyes — *Képek*: *Margittay Tihauer*: „Az első beteg”. — *A Magyar Színház tagjai* (30 arctkép). — *Az elbűvölt hattyu* (Színgeti előképe). — *A Magyar Színház alapítói*: *Evva Lajos*, *Rákossy Szidi*, *Hegeaus Béla*. — *A Magyar Színház palotája*. — *Mudrony Soma areképe*. — *Küry Klára* a „Trilby”-ben (5 remek kosztümös areképe a kitűnő művésznőnek). — *Ezen kívül a rendkívül gazdag tartalom kívül félv regényemléket van esatolva a „Vasárnapi Lapok”-hoz, hol most 3 ik folytatásban jön Sátán „Szépség 5 Felsége” ezimű regénye, képekkel gazdagon illusztrálva. — Ennél többet csak ugyan nem lehet vární egy képes lapról; s amit ad, mind szép. — Előfizetési ár egy évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Kiadja a „Könyves Kálmán” magyar irodalmi társaság, Budapest, VIII., Kerepesi-ut 17.*

„Kincses Kalendárium”. Megjelent az 1898-ik évre a „Kincses Kalendárium” melyet a kiadó-vállalat a gyakorlati élet általános útmutatójának nevez, mi pedig elnevezhetnők a leghasznosabb kézi-lexikonnak. Hogy mi az a „Kincses Kalendárium”, azt tulajdonképen nem is kellene magyarázni a tavalyi első évfolyam bámulatos sikere után. A most megjelent s jövőre szóló kötetnek az alapelméje s a rendszere ugyanaz, a mi a tavalyinak, de a tartalma egészen más, új, s nem kevésbé hasznos, szükséges, sőt nélkülözhetetlen, mint a tavalyié volt. Az előtűnk levő kötet kezdődik teljes naptári részszel, háztartási, belső gazdasági utbaigazításokkal, esillagászati feljegyzésekkel. Azután jön az osztrák-magyar monarchiában a csapatok elhelyezése a legújabb intézkedések szerint, könnyen áttekinthető táblázatokkal. A kimentásban a borszniai csapatok, a honvédség, sőt az osztrák landwehr is megvan. A Hogyan házasodjunk rovat a házasságkötést megelőző lépésekre oktat. Majd a jó feleség megtalálásában szolgál utbaigazításokkal egy areképpel ellátott cikk. Anyáknak szól *Gyermekápolás* ezimű cikk. Következik a bőr ápolása, szakértő orvos tanításai. Egy másik szakember szemünkkel és tulajdonságaival ismertet meg. Erre következnek egy gondosan, a legmegbízhatóbb adatokkal összeállított ezimű a pályaválasztásról. Bárminő elképzelhető pályára akar valaki lépni, itt megtalálja a neki szükséges utbaigazításokat. Csak a katonai pályán van külön, hosszabb eziműben tárgyalva. A mult és jövő év dírtája képekben van tárgyalva. Ezután következnek a Ház Bál ezim alatt hat új zenemű leköltözve, még pedig egy *Csárdás Kún Lászlótól*, *Keringő Mader Resztől*, *Tipogó Kern Auréltól*, *Francia-négyes Szabados Bélától*, *Lengyelke Czobor Károlytól* és egy *Pas de quatre Tanay Alajostól*. E esimes táncdarabokat a telen bizonyára sok mulatságon fogják játszani. Utána az adóztatás titkaiba avat be a „Kincses Kalendárium”, majd a váltó tulajdonságairól világosít fel. Következik tanítás az életbiztosításról, ezimű az agrármozgalomról s aztán nagyérdemű, a gazdáknak fontos táblázatok arról, Hogyan fizessük munkásainkat, a táblázatok jó szolgáltatásokat tesznek a kisbirtokosoknak, iparosoknak s mindazon munkaadóknak, a kik a munkát napzáma vagy óraszámra fizetik. E számítások felhasználásánál megtakarítható a vesződséges kiszámítás, mely a tévedés eshetőségét csak fokozza. Van még ezimű az egész világon forgalomban levő pénzemékről (átszámítással), azután tanácsok, hogyan építsünk lakóházat istállót, aklot, kocsiszint stb (rajzokkal). Következik: a tarokk, football (labdarúgás), vadászati tilalomidő, löverseny, a könyvnyomtatás története, postai és távirtdai tudnivalók, postatakaréppénztár, tarifák, tállalmányok stb., sok mindenféle apró-eszprő dolog. S ez nem olyan kalendárium, melyet, ha éve lejár, eldobunk. Ennek az évfolyamait gondosan egymás mellé rakjuk s pár év alatt a legbecesebb, leg-népszerűbbet, legfontosabbat rendelkeznünk. A „Kincses Kalendárium” ára: Színes borítékba kötve 1 frt, angol vászonkötésben 1 frt 50 kr., francia szattyanbörkötésben 2 frt 20 kr. A „Kincses Kalendárium” megrendelhető a kiadó-vállalatnál, Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 4. sz., továbbá kapható az összes könyvkereskedésekben.

Orosz földön. Oroszország az igazi meseország. Voltaképen csak a regényekből ismerjük. Azokból is mindig lánczórgés, rabok sírása hallatszik felénk. Az egyetlen ország Európában, a mely iránt mindenki érdeklődik. De azok is, akik esztendőnként nagyobb utat szoktak tenni, rendszerint elkerülték a felhár czár birodalmát, mert azt hitték, hogy ott nem vár kellemes fogadtatás az idegekre. — Most, hogy a nemzetközi orvosi kongresszus Moszkvában ülésezett, egy sereg magyar ember járt orosz földön; közöttük *Falk Zsigmond dr.* Utközben megfogalmazott benne a gondolat, hogy leírja mindazt, a mit látott, hogy a magyar nép megismerhesse az igazi orosz életet. A tervet tett követte s már is megjelent az érdekes munka, a mely nem száraz utleírás, hanem kedves jellemzése az orosz társaságnak. Előbb a feltűnést keltő kötetből számos képet s mutatványt közöl legelterjedtebb képes hetilapunk az „Ország-Világ”. Valóságos képes könyv ez a legújabb szám. De az orosz képek mellett az „Ország-Világ” nem feledkezett meg az aktuális eseményekről sem, *Helpy Ignác* areképét és életrajzát közli, továbbá több szép képet *Deák Ferenc* szülőházáról, a melyre most helyezték el az emléktáblát. Érdekes és változatos hetilapunknak ez a száma is, a melyet mutatványkép mindenki megkaphat, a ki egy levelező-lapon a kiadóhivatalhoz (Hold-utca 7.) fordul. Az „Ország-Világ” előfizetési ára negyedévre 2 forint. A ki most előfizet, karácsonyra pompás kiállítású irodalmi almanacht kap ajándékba.

Hivatalos közlemények.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázati hirdetmény.

1396. sz. — A felügyelet alatt álló nagy-rözei kir. járás-bírósnál megüresedett 1 frt, esetleg 1 frt 50 kr. napidíjjal alkalmasodó telegkönyvi átalakító díjnoki állásra a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszter úr folyó évi október hó 8-án 54313 I. M. III/B szám alatt kelt magas rendelete folytán, az első és második pályázat eredménytelensége következtében ezennel újabb pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségükről, a telegkönyvi vizsga letételéről, gyakorlati ismereteikről, a hivatalos magyar nyelven kívül a tót nyelv bírájáról, a helyszíni felvételekben számvételben és a mértan elemiben való jártasságukról szóló okmányokkal felszerelt sajátkezűleg írt kérvényeket ezen hirdetménynek a hivatalos lapban háromszori közzétételétől számított két (2) hét alatt hozzájuk annál inkább nyújtják be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételét nem fogják.

Rimaszombat, 1897. évi október hó 16-án

Kubinyi Aladár, kir. tszéki elnök.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GEZA.

Magán-hirdetések.

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb., a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg-selymet** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikós, kockázott, mintázott damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal stb.) a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küld: **Henneberg G. es. és k. udvari szállító selyemgyára Zürichben.** Svájczba ezimzett levelekre 10 kros, és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek

Árlejtsési hirdetmény.

Rimaszombat r. t. város cselédei és a **tűzoltóknak** 1898-ik évre szükséges és 2095, illetve 604 kor 86 fillérre előirányzott **ruhaneműk** árlejtsési mellett kiadása folyó **1897. évi november hó 4-ik** napján d. u. 2 óra-
kor a rendőrkapitányi hivatalban fog eszközöltetni, hol előzetesen a feltételek is megtekinthetők. Vállalkozók 200, illetve 60 kor. bánatpénzt tartoznak letenni.

Rimaszombat, 1897. október 26-án.

Id. Badiny, r. kapitány.

Eladó fehérnemű tisztító-intézet.

Rimaszombatban, Sodoma-utca 6-ik szám alatt egy jó forgalmu finom **fehérnemű tisztító-intézet**, egy szoba s konyha berendezve, betegség miatt azonnal eladó.

Kiadó lakás.

Kossuth-utca 6-ik sz. alatti emeletes lakosztály, valamint a földszinti bolthelyiség lakással s melléképületeivel együtt, 1897. évi november 1-ső napjától **bérbe kiadó**, esetleg **eladó**.

Értekezhetni lehet **Soós Ferencz** tulajdonossal, Losonczy-utca 4-ik sz. alatti lakásán.

3-3

Eladó lakház.

Alsó-Hangonyon, a néhai **Somoskeöy Ágoston örökösei** tulajdonát képező nagy **uri lakház** beltelekkel és melléképületeivel együtt folyó évi **november 1-től** szabad kézből **eladó**. — Értekezhetni lehet Alsó-Hangonyon **Stelkovich László** földbirtokossal és Rimaszombatban **Bedekovich Géza** adótisztel. (Lakik: Szigyártó-utca 44. sz. a. Majomy-féle ház.)

2-2

Meglepetésül

A legszebb és legmeglepőbb karácsonyi és ujévi ajándék egy szépen sikerült életnagyságu fénykép, hogy azt magának bárki megszerezhesse, oly bámulatos olesó áron készítem azokat, hogy vétkézik, ki e ritka jó alkalmat fel nem használja. — A nagyítás, bármilyen jó karban lévő fényképről történhetik. — Minta-kép műtermembe megtekinthető és ugyanott az árak is megtudhatók.

Rimaszombat, 1897. okt. 27.

Teljes tisztelettel

1-*

Andrássy László.

SÍRKOSZORUK, SÍR-DISZITÉSEK!

Mindenszentek- és halottak-napjára jutányos áron készítem a legdivatosabb **élővirág-koszorukat**, — ugyancsak a sírok ujhollandi növényzettel való feldiszfizését is elvállalom.

A n. é. közönség kegyes pártfogásaért esedez **Michnay Pál**, városi főkertész.

Eladó uri ház.

Gömörmege **Jánosi** községben (posta és vasuti állomás) a 106. számú uri lakház melléképületekkel és terjedelmes kerttel szabad kézből eladó

Venni szándékozók értekezhetnek ugyanott **Pongrácz Ernő** tulajdonossal.

1-3

Eladás.

A gazdálkodás abban hagyása következtében az alantjegyzett több rendbeli **gazdasági cikkek és takarmányneműk jutányos áron eladók**, egymint:

1 Kölber-féle, keveset használt, félaljas tengelyű fedeles hintó;

- 1 könnyű kis koesi (brieska) szánka-talppal;
- 2 igás-szekér, az egyik nyári-szekérré is átalakítható;
- 2 hámos-ló;
- 4 lószerszám, teljesen felszerelve;
- 2 borona;
- 1 hendergő;

1 eketaliga és más egyéb gazdasági apró cikkek, továbbá:

- 1 kazal, 210 esomó löherés árpa-szalma;
- 2 kazalba és esürbe raktározva 250—300 mmásza löhere és széna.

Venni szándékozók értekezhetnek **Rimaszombatban BENYO BÉLA** tulajdonossal.

The Continental
Bodega Company.

Valódi hamisítatlan
külföldi borok

- Portbor.
- Sherry.
- Madeira.
- Marsala.
- Malaga.

Tarragona s. a. t.
Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:
RIMASZOMBATBAN
KOHN ADOLF
úrnál. 4-20

Hirdetmény.

2225. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **kir. kincstár** végrehajtónak **Balog Kónya Ferencz** végrehajtást szenvedő elleni 38 frt 97 kr. s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §. s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Gesztete községben fekvő s a gesztetei 90. sztjkvben A. 1. sor 51/b. hrsz. a. felvett 52/b. számú háznak Balog Kónya Ferenczre illető felerésze 80 frt, az ugyanezen tjkvben A. 2—19. sorszám alatt felvett külső ingatlanoknak ugyancsak Balog Kónya Ferenczre illető felerésze 324 frt kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1897. évi december hó 10-ik** napjának d. e. 10 óráját Gesztete községéhez tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 8 forint, 32 frt 40 kr. készpénzben vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42-ik §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881-ik évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság.

Kelt Rimaszombat, 1897. évi augusztus hó 16-án.

Aldorffer, kir. törvényszéki bíró.

Hirdetmény.

2216. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztárnak Sztraka Gódor Andrást és Durnisz János** végrehajtást szenvedő elleni 50 frt s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §. s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rábó községben fekvő s a rábói 64. sztjkvben A 1—3 sor. 76., 77., 78., 79., 391., 392., 418 és 419. hrsz. a. felvett 18. nép sorszámu ház, udvar, kert és külső ingatlanokból Durnisz János illetőségére, vagyis az egésznek egynegyed részére a 743 frt kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1897. évi december hó 7-ik** napjának d. e. 10 óráját Rábó községben a bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az kikiáltási ár 10%-át 74 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1897. évi október hó 1-én.

A r. szombati kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság.

Medveczky, kir. tszéki bíró.

Vendéglő megnyitás.

Alólirottak tisztelettel hozzák a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy f. évi október hó 25-én nyílik meg **Putnok** városában a kor igényeinek megfelelően berendezett,

„HAZÁM”-

hoz ezimzett **vendéglő kávéházzal** egybekapcsolva.

Főtörekvésünk lesz a tisztá jó italok és étkek pontos és kifogástalan kiszolgálata mellett a nagyérdemű közönség jóakarátát és pártfogását kiérdemelni.

Putnok, 1897. október havában.

Kiváló tisztelettel

2-3 **Antal Józsefné és fia.**

Hirdetmény.

2218. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztárnak** végrehajtónak **Králik Mihályné Kovács Szabina** ráhói lakos végrehajtást szenvedő elleni 73 frt s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §. s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rábó községben fekvő s a rábói 96. sztjkvben A 1—3 sor 79., 393., 394., 416 és 417. hrsz. a. felvett ingatlanokból a B. 7 és 12. alatti Králik Mihályné Kovács Szabina illetőségére vagyis az egésznek egynegyed részére a 448 frt kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1897. évi december hó 10-ik** napjának d. e. 10 óráját Rábó községben a bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át vagyis 44 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telegkönyvi hatóság.

Rimaszombat, 1897. évi augusztus hó 13-án.

Aldorffer, kir. tszéki bíró.

Hirdetmény.

3156. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **rimaszombati takarékpénztárnak Danko Ernő** elleni végrehajtási ügyében Bornemisza László utó-ajánlatot tevő kérelme folytán végrehajtást szenvedő elleni 300 frt s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a a következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimaszombat városban fekvő s a rimaszombati 407. sztjkvben özv. Danko Ferencz né szül. Bunkó Viktória, Danko Erneszt, Csonka Antalné, Danko Klemma, Danko Zsuzsanna a kiskoru Danko Kálmán néven jegyzett de az 1894 évi november hó 5-én megtartott bírói árverésen Danko Kálmán által megvett A. 1—2 sor 510., 515. hrsz. alatt felvett 21. számú ház és kertre a 606 frt 10 kr. kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1897. évi november hó 16-ik** napjának d. e. 10 óráját a kir. törvényszék telegkönyvi helyiségébe tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok a becsáron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 61 frt — kránt készpénzben vagy az 1882-ik évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében, a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telegkönyvi hatóság.

Rimaszombat, 1897. évi szeptember hó 12-én.

Aldorffer, kir. tszéki bíró.